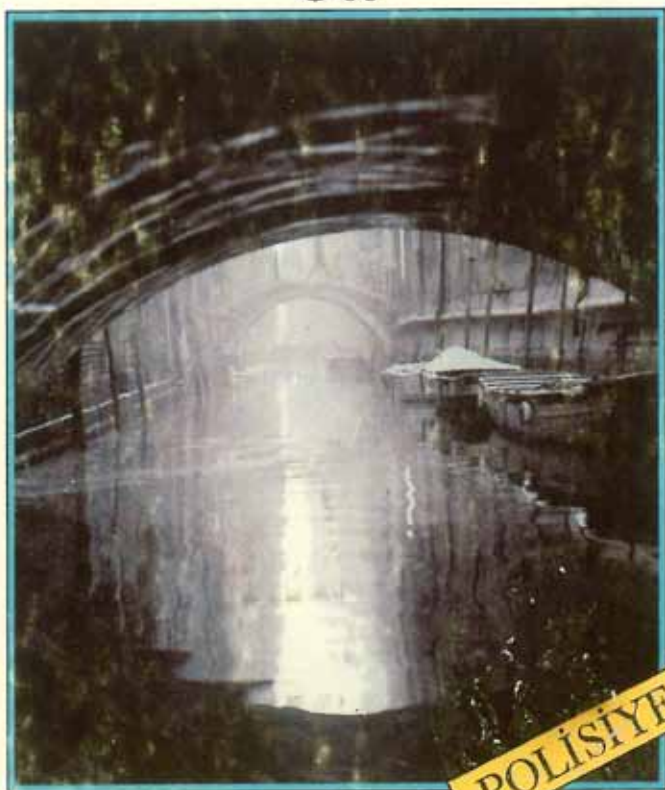

Patricia Highsmith

SU ALTINDA
Bir Ripley Serüveni

♥
CAN

İngilizce aslından çeviren
NİHAL ÖNOL

Patricia Highsmith
SU ALTINDA
Bir Ripley Serüveni

POLİSİYE

Düzeltili: Fulya Tükel
Dizgi: Bedriye Başkan

ISBN 975-840-88-8

© 1993 by Diogenes Verlag AG Zürich / Akcalı Telif Hakları Ajansı /
Can Yayınları Ltd. Şti. (1999)

Bu kitap, İstanbul'da Can Yayınları'nda dizildi,
Özal Basımevi'nde basıldı. (2000)
Cilt: ZE Ciltevi

Patricia Highsmith
SU ALTINDA
Bir Ripley Serüveni

İngilizce aslından çeviren
NİHAL ÖNOL

CAN YAYINLARI LTD. ŞTİ.
Hayriye Caddesi No. 2, 80060 Galatasaray, İstanbul
Telefon: (0-212) 252 56 75 - 252 59 88 - 252 59 89 - Fax: 252 72 33
web sayfamız: <http://www.canyayinlari.com>
e-posta: yayinevi@canyayinlari.com

Özgün adı
Under Water

**PATRICIA HIGHSMITH'İN
CAN YAYINLARI'NDAKİ
KİTAPLARI**

BECERİKLİ BAY RIPLEY / *polisye roman*
BİR KADIN DÜŞMANINDAN ÖYKÜCÜKLER / *öykü*
EDITH'İN GÜNCEŚİ / *roman*
FİDYECİNİN PEŞİNDE / *polisye roman*
KÜÇÜK g: BİR YAZ MASALI / *roman*
SU ALTINDA / *polisye roman*

1921 yılında Teksas'ta doğan *Patricia Highsmith* altı yaşında ailesiyle birlikte New York'a geldi, orada eğitim gördü. Yazar olmaya 16 yaşındayken karar verdi. İlk romanı olan *Strangers on a Train* (Trendeki Yabancı) 1950 yılında Alfred Hitchcock tarafından filme alındı; üçüncü romanı olan *Becerikli Bay Ripley* (1955) ile de Edgar Allan Poe Ödülü'nü aldı. 1963 yılından sonra Avrupa'da yaşadı, yaşamının son 12 yılını geçirdiği İsviçre'de, 1995'te öldü. Çok sayıda roman ve öykü kitabı olan *Patricia Highsmith*'in ölmeden önce yazdığı son romanı *Küçük g: Bir Yaz Masalı*'dir.

1

Tom, elinde neredeyse dolu bir fincan *espresso* kahveyle, Georges ve Marie'nin *bar-to bac*'ında ayakta duruyordu. Kahvenin parasını ödemişti, Héloïse'in iki paket Marlboro-su ceket cebini şişiriyordu. Tom, bir başkasının oynadığı bilgisayar oyununu seyre dalmıştı.

Ekranada geri planda, son hızla giden bir motosiklet görünüyor, yolun iki yanında öne doğru gelen bir parmaklık da hız izlenimini veriyordu. Oyunu oynayan, bir yarım direksiyonu çevirdikçe motosikletli, yavaş giden bir otomobili solluyor ya da birden yolunu kesen bir parmaklığın üstünden atlamak için at gibi sıçırıyordu. Motosikletli (oyunu oynayan) zamanında hız vermezse boğuk bir ses duyuluyor, bir çarpışma olduğunu belirtir bir yıldız görünüyor, motosikletin de, oyunun da sonu gelmiş oluyordu.

Tom, bu oyunu çok izlemişti (Georges ile Marie'nin dükkânında bulunanlar içinde en sevilen oyundu), ama hiç oynamamıştı. Nedense istememişti oynamayı.

Non-non! Barın arkasından, Marie'nin, her zamanki hayhuyu bastıran sesi yükseldi, müşterilerden birinin bir fikrine karşı çıkıyor olmalıydı, büyük olasılıkla politik bir fikre. O da kocası da, ne olursa olsun, sol kanattandı. "*Eco-utez,¹ Mitterrand...*"

Georges ve Marie'nin, *solcu* olmalarına karşın, gene de Kuzey Afrika'dan insanların akın akın gelmesinden hoşlanmadıkları geçti Tom'un aklından.

"*Eh, Marie! Deux pastis!*"² Şişko Georges'du bu, pantolonunun ve gömleğinin üstüne az çok kirli bir önlük takar,

¹ Fr. Dinleyin (Yay.)

² Fr. Hey Marie, iki pastis (Yay.)

insanların oturup içtikleri ve ara sıra da *pommes chips*¹ ve kati yumurta yedikleri birkaç masaya servis yapardı.

Müzik kutusu eski bir ça-ça-ça çalıyordu.

Altın yaldızlı, siyah, sessiz bir yıldız! Seyirciler, biraz da acıyarak homurdandılar. Öldü. Her şey bitti. Ekran, sessiz mesajını durmadan yineliyordu: PARA AT PARA AT PARA AT; blucinli işçi söz dinleyerek elini cebine daldırdı, deliğe biraz daha bozuk para attı ve oyun yeniden başladı; motosikletli tam formunda, her şeye hazır, geri planda belirdi, yoluna çıkan bir fiçinin çevresini ustalıkla dolanarak ilk engelin üstünden rahatça atladı, adamını ne olursa olsun hedefe ulaştırmaya kararlıydı.

Tom şimdi Héloïse'yi düşünüyordu, onun Fas'a yapacağı geziyi. Tanca'yı, Çasablanca'yı, belki bir de Marakeş'i görmek istiyordu karısı. Tom da onunla gitmeyi kabul etmişti. En azından yola çıkmadan önce aşı olmak için karısının hastaneye gitmesini gerektiren o serüven gezilerinden biri değildi Allah'tan ve kocası olarak da kimi yolculuklarında ona eşlik etmek, görevi sayılırdı. Héloïse'in yılda iki-üç kez aklına eserdi bu tür gezilere çıkmak, ama neyse ki her aklına geleni yapmazdı. Tom şu sırada hiç de tatil havasında değildi. Ağustos başıydı, Fas'ın en sıcak mevsimi olmalıydı ve Tom da yılın şu aylarında şakayıklarıyla ve yıldızçiçekleriyle ilgilenmeyi, her gün oturma odasına birkaç dal taze çiçek koymayı seviyordu. Bahçesinden hoşnuttu ve ağır işlerde kendisine yardıma gelen Henri'den, iş gücü kullanmaya gelince bir dev olan ama kimi işlere de eli pek yatmayan yardımcısından da.

Sonra bir de Tom'un kendi kendine Garip Çift diye adlandırdığı insanlar vardı. Evli olduklarına pek emin değildi, ama kuşkusuz bunun önemi de yoktu. Onların, çevrede sinsi sinsi dolandıkları ve gözlerini üzerinden ayırmadıkları gibi bir izlenime kapılmıştı. Belki de zararsız insanlardı, ama belli mi olurdu? Tom'un gözüne ilk kez bir ay önce, Fontainebleau'da çarpmışlardı, Héloïse ile birlikte bir gün öğleden sonra alışverişe çıktıkları zaman: Amerikalı görünüşlü, otuzlu yaşların ortalarında bir erkekle bir kadın onlara doğru geliyor, Tom'un pek iyi bildiği o bakışla bakıyor-

¹ Fr. Patates kızartması (Yay.)

lardı sanki, onun kim olduğunu, hatta adının Tom Ripley olduğunu biliyorlarmış gibi. Tom'un bu bakışa havaalanlarında da rastlamışlığı vardı, belki seyrek, ama pek de uzak geçmişte değil. Birinin fotoğrafı gazetelerde çıkınca böyle bir şey olur diye düşünürdü, ama Tom'un fotoğrafı yıllardır gazetelere çıkmamıştı. En azından, Murchison olayından beri, ki o da beş yıl kadar önceydi, kan lekesi hâlâ Tom'un mahzeninin zeminindeydi ve biri ne olduğunu sorarsa Tom, şarap lekesi olduğunu söylüyordu.

Tom, gerçekte kan ve şarap karışımıydı diye kendine anımsattı, çünkü Murchison'un başına bir şarap şişesiyle vurulmuştu. Tom'un elindeki bir Margaux şişesi.

Neyse, şu Garip Çift. Birden ekrandaki motosikletli havaya uçtu. Tom kendini zorlayıp dönerek elindeki boş fincanı barın tezgâhına götürdü.

Garip Çift'in erkeğinin kapkara, düz saçları, yuvarlak, çerçevesiz gözlüğü, kadının ise açık kumral saçları, ince bir yüzü ve kurşuni ya da açık kahverengi gözleri vardı. Erkek belli belirsiz, boş bir gülümsemeyle gözünü dikip bakıyordu. Tom adamı önceden görmüş olabileceğini düşünüyordu, Heathrow ya da Roissy Havaalanı'nda, ona yine böyle seni tanıyorum bakışıyla baktığını. Düşmanca bir yanı yoktu, ama Tom'un hoşuna gitmemişti.

Tom bir kez de onları gün ortasında, Villeperce'in ana caddesinde, arabalarıyla yavaş yavaş giderken görmüştü; fırından elinde *flûte* denilen upuzun ekmekle fırından çıktığında (herhalde Madam Annette'in izin günü olmalıydı ya da öğle yemeğini hazırlamaya dalmıştı), onları gene kendisine dik dik bakarken yakalamıştı. Villeperce, Fontainebleau'ya birkaç kilometre uzakta küçücük bir kasabaydı. Garip Çift buraya niçin gelmiş olabilirdi ki?

İşe bakın ki Tom, tam fincanıyla tabağını tezgâha bırakırken, hem o kocaman kırmızı gülüşüyle Marie, hem de saçı dökülmeye yüz tutmuş Georges, tezgâhın arkasındaydılar. "*Merci et bonne nuit¹ Marie - Georges!*" diye gülümseyerek seslendi Tom.

Georges bir eliyle Calvados² doldururken ötekini ona sallayarak, "*Bonsoir, M'sieur Reepley!*" diye karşılık verdi.

¹ Fr. İyi geceler (Yay.)

² Calvados: Elma konyanı (Yay.)

Marie de ardından seslendi: "*Merci, m'sieur, à bien-tôt!*"¹

"Bay Ripley mi?" O pembemsi dudaklarında gene bir gülümseme. "İyi akşamlar."

Tom, çıkarken, "İyi akşamlar," dedi.

"Bizimle, eşim ve benimle birlikte bir kadeh bir şey içer misiniz?"

"Sağ olun, tam çıkıyordum da."

"Öyleyse başka bir zaman. Villeperce'de bir ev kiralandık da. Şu tarafta." Eliyle kuzeye doğru, belli belirsiz bir işaret yaptı, büsbütün sırtınca dört köşe dişleri göründü. "Komşu olacağız gibi görünüyor."

Tom, kapıda içeri giren iki kişiyle karşı karşıya kalınca, barın içine doğru bir adım atmak zorunda kaldı.

"Adım Pritchard. David. Fontainebleau eğitim merkezine devam ediyorum... INSEAD'e. Eminim biliyorsunuzdur orayı. Her neyse, buradaki evim iki katlı, beyaz, bahçesi ve yüzme havuzu var. Eve abayı yaktık, havuz yüzünden, tavandaki yansımasından dolayı... suyun." Kıs kıs güldü.

Tom, yeterince hoş görünmeye çalışarak, "Anlıyorum," dedi. Artık kapıdan çıkmıştı.

"Size telefon ederim. Karımın adı Janice." Tom başıyla bir selam verdi, zoraki gülümsedi. "Evet, iyi olur. Edin ya. İyi geceler."

İnatçı David Pritchard, arkasından seslendi: "Buralarda pek Amerikalı yok da!"

Bay Pritchard'ın telefon numarasını bulması zor olacak diye düşünüyordu Tom, çünkü Héloïse'le ikisi, numarayı telefon rehberine yazdırmamayı başarmışlardı. Pek can sıkıcı birine benzeyen David Pritchard –neredeyse Tom'un boyunda, ama biraz daha topluca– tam da baş belası bir tip gibi görünüyordu. Sakın bir tür polis olmasın? Eski defterleri karıştıran? Özel bir dedektif örneğin, ama kimin için çalışıyor olabilir ki? Tom'un aklına, halen peşinde olabilecek herhangi bir düşmanı gelmiyordu. David Pritchard'a, en iyi 'sahte' sözcüğü yakışıyor, diye düşündü Tom: Sahte gülüş, sahte iyi niyet, belki de INSEAD'de okumak öyküsü bile sahteydi. Fontainebleau'daki şu eğitim kurumu bir paravan olabilirdi, kendini öyle belli eden bir paravan ki,

¹ Fr. Yakında görüşmek üzere (Yay.)

Tom, Pritchard'ın oraya gerçekten bir şeyler öğrenmeye gittiğinin bile doğru olabileceğini düşündü. Ya da belki karı koca değildiler de bir CIA çiftiydiler. ABD'nin hangi nedenle kendisinin peşine düşmüş olabileceğini merak etti Tom. Gelir vergisi yüzünden olamaz, o iş yasal yolundaydı. Murchison mu acaba? Hayır, o da çözümlenmişti. Ya da dosyası kapatılmıştı. Murchison da, cesedi de kayıplara karışmıştı. Dickie Greenleaf mi? Olamaz. Christopher Greenleaf, yani Dickie'nin kuzeni bile ona ara sıra dostça bir kart gönderiyordu, örneğin geçen yıl, Alice Springs'ten göndermişti. Christopher şimdi belediyede mühendisti, evlenmişti, New York Eyaleti'nde, Rochester'de çalışıyordu, Tom'un aklında yanlış kalmadıysa. Dickie'nin babası Herbert'le bile iyiymi Tom'un arası. En azından birbirlerine Noel'de kart atıyorlardı.

Tom, Belle Ombre'un tam karşısındaki büyük ağaca, dalları yola doğru eğilmiş kocaman ağaca yaklaşırken keyfi yerine geldi. Kaygılanacak ne vardı ki ortada? Büyük bahçe kapısının bir kanadını ancak arasından sıyrılacak kadar itip araladı, ardından elinden geldiğince sessizce kapattı, sonra da asma kilidi yerine geçirip sürgüyü kaydırıldı.

Reeves Minot. Tom zınk diye durunca ayakkabıları ön bahçenin çakıl taşlarında kaydı. Reeves için yeni bir paravan iş ufukta belirmiş demekti. Reeves birkaç gün önce telefon etmişti. Tom sık sık, bir iş daha almayacağına ant içer, sonra kendini işi kabul etmiş bulurdu. Bunu belki de yeni insanlarla tanışmaktan hoşlandığı için yapıyordu. Tom güldü, kısacık, duyulur duyulmaz bir gülüştü bu, sonra da çakıl taşlarında hemen hiç ses çıkarmayan o her zamanki hafif adımlarıyla evinin ön kapısına doğru yürümeyi sürdürdü.

Oturma odasında ışık vardı ve ön kapı kilitlenmemişti, Tom'un kırk beş dakika önce bıraktığı gibi. İçeri girip ön kapıyı arkasından kilitledi. Héloïse sedire oturmuş, bir dergiye dalıp gitmişti; herhalde Kuzey Afrika üzerine bir yazı olmalı, diye düşündü Tom.

Héloïse, gözlerini kaldırıp ona baktı, başını şöyle bir sallayarak sarı saçlarını geriye attı. "Merhaba, *chéri*,¹ Reeves telefon etti. Tom, sen sahiden..."

¹Fr. Canım (Yay.)

Patricia Highsmith

SU ALTINDA

Bir Ripley Serüveni.

Polisiye romanlarda, katili kitabın kahramanı olarak kullanan yazar pek yoktur, ama *Patricia Highsmith*'in sevilen polisiye dizisinin kahramanı, kültürlü bir psikopat olan *Tom Ripley*'dir. *Su Altında*, yazarın on iki yıl ara verdiği *Ripley Dizisi*'nin beşinci kitabı. Aradan geçen zaman içinde *Ripley*, Fransa'ya yerleşmiş, şatosunda güzel karısıyla birlikte lüks bir yaşam sürmekte, günlerini, bahçesiyle uğraşarak, piyano çalarak, şaraplarıyla ilgilenerek geçirmektedir. Köye yeni taşınan bir Amerikalı çift, *Ripley*'in huzurunu kaçıtır. *Ripley*'in geçmişini kurcalayan bu karı-koca, onun yıllar önce öldürmüş olduğu bir adamı ortaya çıkarınca, *Ripley*'le yeni komşuları arasında Fransa'dan Tanca'ya, oradan Londra'ya uzanan, yine Fransa'da, Amerikalı çiftin bahçesindeki havuzda sona eren heyecanlı bir kedi-fare oyunu oynanır. *Ripley*'in yıllar sonra kavuştuğu bu rahat ve huzurlu yaşamı tehdit eden Amerikalı çift için *Tom Ripley*, elbette iyi şeyler düşünmemektedir. Ünlü yazar *Graham Greene*'in dediği gibi: *Patricia Highsmith*, "kendine özgü bir dünya yaratıyor, her seferinde kendimizi tehlikeye soktuğumuzu düşünerek adım attığımız klostrofobik ve akıl dışı bir dünya." *Ripley Dizisi*'nin öteki kitaplarını da sırayla yayınlayacağız.

Kapaktaki fotoğraf: MICHAEL O'NEIL

ISBN 975-8440-88-8

9 789758 440887

<http://www.canyayinlari.com>

